

ÎNCHEIERE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând cererea depusă de către Vasileva Victoria cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Victoria Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2014 Victoria Cibotari a depus o acțiune împotriva Victoriei Vasileva cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea accesului la bunul imobil proprietate privată. Pretențiile fiind concretizate ulterior, la 14 aprilie 2015 de către Victoria Cibotari. (f.d. 101-102 vol. I)

La 05 iunie 2015 Victoria Cibotari a depus o altă cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 123-125 vol. I)

Victoria Vasileva și Alla Doagă au depus cerere împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău și Victoriei Cibotari cu privire la anularea deciziilor Consiliului mun. Chișinău nr.16/31-17 din 04 iulie 2002 și nr.16/13-53 din 09 octombrie 2008.

Prin încheierea din data de 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a declarat inadmisibilă cererea depusă de Victoria Vasileva și Alla Doagă împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău și Victoriei Cibotari cu privire la anularea deciziilor Consiliului mun. Chișinău nr.16/31-17 din 04 iulie 2002 și nr.16/13-53 din 09 octombrie 2008. (f.d.16-41, vol.V)

Prin hotărârea din 18 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea înaintată de Victoria Cibotari împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman și Kătălinei Vasileva, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la constatarea ilegalității răspunsului Consiliului mun. Chișinău nr. 02/109-1057 din 22 mai 2015, anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2-22-3 din 02 aprilie 2015 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din str. xxxxx, Victoriei Vasileva, Valentinei Roman și Allei Doagă, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 27 aprilie 2015, anularea contractului de donație nr.8544 din 10 iulie 2015 încheiat între Victoria Vasileva și Kătălina Vasileva, obligarea Victoriei Vasileva să nu creeze obstacole în exercitarea dreptului de acces, pe jos și cu autoturismul, la bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx ce aparține Victoriei Cibotari cu drept de proprietate privată în str. xxxxxx, mun. Chișinău, prin intermediul curții comune din str. xxxxx, mun. Chișinău, obligarea Victoriei Vasileva să demonteze și să evacueze poarta instalată la intrarea în curtea comună din str. xxxxx, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.42,54, vol.V)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 21 octombrie 2021 avocatul Sergiu Bejan în interesele Victoriei Cibotari a declarat apel. (f.d.48, vol.V)

Victoria Vasileva nefiind de acord cu încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 octombrie 2021 a contestat-o cu recurs. (f.d.50, vol.V)

La 02 februarie 2022 cauza a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în mod automat și aleatoriu judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc. (f.d.84, vol.V)

La 15 martie 2023 Victoria Vasileva a înaintat propunere de recuzare judecătorului Ecaterina Palanciuc, ca temei legal invocând prevederile art.50, alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă. (f.d.151, vol.V)

Prin încheierea din data de 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată propunerea Victoriei Vasileva privind recuzarea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc. (f.d.168-171, vol.V)

La 16 mai 2023 Victoria Vasileva a depus cerere privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în temeiul art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. (f.d.185-186, vol.V)

În motivarea cererii a invocat că avocatul Sergiu Bejan, care în prezenta cauză apără interesele Victoriei Cibotari este soțul judecătorului Curții de Apel Chișinău Ina Dutcă. La fel a menționat că avocatul Sergiu Bejan a prezentat în instanța de fond probe false, fapt care a fost scos în evidență în cadrul cercetării judecătorești, ceea ce denotă utilizarea cu rea credință a drepturilor procesuale de către partea apelantă.

În aceste circumstanțe este evident că există împrejurări și circumstanțe din care rezultă existența bănuielilor că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei și de calitatea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 189, alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 191, alin. (4) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Din dispozițiile art. 192, alin.(1) din Codul administrativ rezultă că, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Reieșind din prevederile art.193, alin.(2) din Codul administrativ, curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Din materialele cauzei rezultă că cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Victoriei Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată, se află în procedura Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel depuse de către avocatul Sergiu Bejan în interesele Victoriei Cibotari, împotriva hotărârii din 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Victoria Vasileva, solicitând strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță egală în grad a invocat drept temei existența unei bănuieli cu privire la nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău care ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la acest capitol, va reține prevederile art. 198 din Codul administrativ, care enumeră exhaustiv, la alin. (3), temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta.

Astfel, conform acestei norme, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b)când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Din conținutul normei enunțate rezultă că legiuitorul expres și imperativ a reglementat cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege, la o altă instanță de același grad, și anume: când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Alte situații de strămutare a cauzei de contencios administrativ, în Codul administrativ nu sunt prevăzute. Or, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod, cu anumite excepții, care la caz nu se atestă.

Așadar, motivul existenței bănuielilor că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei și de calitatea participanților la proces și temeiul legal art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă, de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, invocat de Victoria Vasileva nu poate fi reținut. Curtea Supremă de Justiție nu este îndreptățită să strămute cauza de contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, pentru suspiciune de imparțialitate, or, o asemenea practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Completul de judecată menționează că interpretarea corectă a prevederilor art. 195 din Codul administrativ, aplicarea prin analogie a dispozițiilor Codului de procedură civilă este oportună doar în măsura în care acestea vin să suplinească anumite aspecte procedurale nereglementate de către legislația administrativă, fapt care, în speță, nu și-a găsit confirmarea.

Din sensul logico-juridic al art.198, alin.(3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

La caz, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de apel respectiva cauză de contencios administrativ.

Mai mult, aplicarea acestor temeiuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

Distinct, completul de judecată reține că potrivit art.37 din Codul administrativ, la îndeplinirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

La fel, completul de judecată reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50 din același cod.

Din materialele dosarului rezultă că Victoria Vasileva a beneficiat de dreptul său și a înaintat propunere de recuzare judecătorului Ecaterina Palanciuc, care prin încheierea din data de 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată.

Astfel, după cum s-a reiterat supra numai în situația când din motivul recuzării

mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Victoria Vasileva cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad.

În conformitate cu art. 198, alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Victoria Vasileva cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victoria Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron